

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I PROIZVODNJI
UGLJOVODONIKA

Član 1

U Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11), u članu 4 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:

- „(3) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika može se dati i privrednom društvu u kojem država ima većinski vlasnički udio i pravnom licu čiji je osnivač država pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.
- (4) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika daje se primjenom načela nediskriminacije i transparentnosti.
- (5) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika koncedent može uskratiti iz razloga nacionalne bezbjednosti.“

Stav 3 mijenja se i glasi:

“Odredba stava 2 ovog člana primjenjuje se i na operatora upstream cjevovodne mreže.”

U stavu 4 poslije riječi "Operator" dodaju se riječi: "iz stava 6 ovog člana".

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 6 i 7.

Član 2

U članu 6 tačka 6 mijenja se i glasi:

“6) **proizvodnja** je operacija vađenja ugljovodonika iz ležišta, njihova separacija i inicijalna prerada, priprema nafte ili gasa za proizvodnju, transport ili skladištenje, likvifikacija gasa, kao i dovođenje ugljovodonika do terminala u postrojenjima koja se nalaze na teritoriji pod jurisdikcijom Crne Gore;“

U tački 11 poslije riječi „zaključen“ dodaju se riječi : „na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom“.

U tački 16 riječi : „transport i“ zamjenjuju se riječima: „transport ili“.

U tački 17 riječi : „privredno društvo koje“ zamjenjuju se riječima: „ koncesionar koji“.

Član 3

U članu 7 tačka 5 poslije riječi: „(u daljem tekstu: radni program)” dodaju se riječi: „i program bušenja odnosno planove bušotina;”

Poslije tačke 10 dodaje se nova tačka koja glasi:

„10a) obračunavanje godišnjeg iznosa sredstava koji se uplaćuje na račun za deinstalaciju postrojenja;”

Poslije tačke 12 dodaju se tri nove tačke koje glase:

- „12a) registraciju i klasifikaciju bušotina;
- 12b) davanje odobrenja za testiranje i proizvodnju ugljovodonika;
- 12c) odobravanje bušotine ili promjene pravaca bušotine;”

U stavu 2 riječi: „uslove za izvođenje radova iz stava 1 tač. 7 i 11” zamjenjuju se riječima: „i druge uslove za izvođenje radova, projektovanje i izgradnju postrojenja iz stava 1 tač. 7, 11 i 12 ovog člana”.

Član 4

U članu 8 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„ (4) Ugovorom o koncesiji može se dati jedan ili više blokova, odnosno dio ili djelovi bloka za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika ako su određeni kao djelovi zbog prolaska državne granice, prostorno planskih ograničenja, zaštite životne sredine ili povraćaja dijela dodijeljene površine bloka.“

Član 5

U članu 10 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:

- „ (3) Povraćaj dijela dodijeljene površine iz stava 1 ovog člana vrši se bez naknade i vraćeni dio površine može biti predmet novog javnog poziva za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju.
- (4) Na oblik i veličinu zadržane površine saglasnost daje Vlada.
- (5) U slučaju produženja faze istraživanja koncesionar je dužan da na početku produžene faze istraživanja izvrši povraćaj najmanje 50% površine

dodijeljene ugovorom o koncesiji za proizvodnju umanjene za površinu koja je obuhvaćena proizvodnim poljem.“

Član 6

U članu 19 riječi: „nafte i gasa“ zamjenjuju se riječju „ugljovodonika“.

Član 7

U članu 20 stav 4 tačka 4 riječi: „mora da ispunjava koncesionar“, zamjenjuju se riječima : „moraju da ispunjavaju koncesionar i operator“.

Član 8

U članu 25 stav 1 u tački 5 poslije riječi „gas“, dodaju se riječi: „u skladu sa propisom Vlade“.

Poslije tačke 7 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„7a) odnose između koncesionara ;
7b) određivanje operatora;”

Poslije tačke 13 dodaje se nova tačka koja glasi:
„13a) postupanje sa povjerljivim informacijama;“.

Član 9

U članu 26 stav 1 mijenja se i glasi:

„ (1)Koncesionar je dužan da plaća godišnju naknadu za površinu koju koristi na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju, u skladu sa propisom Vlade. “

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„ (4) Obračun naknade za proizvedenu naftu i gas vrši se u mjestu ekstrakcije koje je određeno programom razvoja i proizvodnje ugljovodonika.“

Stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Visina, kriterijumi i način plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana, kriterijumi za utvrđivanje visine, način obračuna, dokumentacija na osnovu koje se vrši obračun i druga pitanja od značaja za obračun naknade iz st. 2 i 3 ovog člana utvrđuju se propisom Vlade.”

Poslije stava 4 dodaju se dva nova stava koja glase:

„(5) Ako se naknada za proizvedenu naftu i gas plaća isporukom nafte i gasa, koncesionar ima pravo na refundaciju troškova transporta, skladištenja ili dodatne prerade nafte i gasa u skladu sa propisom iz stava 4 ovog člana.

(6) U obračun naknade za proizvedenu naftu i gas uračunavaju se i proizvedeni prateći ugljovodonici.”

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 10

Poslije člana 27 dodaje se novi član koji glasi:

“Operacije bušenja Član 27a

(1) Koncesionar je dužan da prije izvođenja operacija bušenja izrađuje planove i procedure za bušenje i operativan rad bušotina, kao i program bušenja za svaku bušotinu koje dostavlja organu uprave na saglasnost.

(2) Koncesionar je dužan da za bušenje pojedinačne bušotine ili promjene pravca bušotina dubljih od 50 metara pribavi odobrenje organa uprave.

(3) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 2 ovog člana koncesionar je dužan da podnese najkasnije 45 dana prije planiranog početka bušenja bušotine, odnosno promjene pravca bušotine.

(4) Prije početka bušenja koncesionar je dužan da podnese zahtjev za klasifikaciju odnosno registraciju bušotina, najkasnije 15 dana prije dana planiranog za početak bušenja.

(5) O aktivnostima koje se obavljaju prilikom operacija bušenja koncesionar je dužan da obavještava organ uprave i dostavlja prikupljene uzorke.

(6) Organ uprave može naložiti promjenu predloženih ili prethodno odobrenih aktivnosti vezanih za bušotinu radi efikasnijeg upravljanja resursima, odnosno radi zaštite zdravlja i bezbjednosti ljudi, imovine i životne sredine.

(7) Uslove za bušenje, prikupljanje uzoraka i izvještavanje, izradu i sadržaj planova i programa iz st. 1 i 2 ovog člana i način klasifikacije i registracije bušotina, propisuje Ministarstvo. “

Član 11

U članu 33 tačka na kraju stava 1 briše se i dodaju riječi: „i dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika, o namjerama za početak proizvodnje, kao i detaljan opis podataka, istraživanja i evaluacija na osnovu kojih je utvrđena komercijalnost“.

Stav 2 mijenja se i glasi:

„(2) Ako koncesionar procijeni da su ležišta koja su obuhvaćena otkrićem neodgovarajuća za komercijalnu proizvodnju, dužan je da o tome u roku od osam dana od dana utvrđivanja procjene obavijesti organ uprave i dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika, detaljan opis istraživanja i evaluacija na osnovu kojih je izvršena procjena, kao i eventualne mjere kojima se proizvodnja ugljovodonika može učiniti komercijalnom.“

Član 12

Poslije člana 34 dodaje se novi član koji glasi:

„Testiranje proizvodnje Član 34a

(1) Koncesionar je dužan da od početka faze verifikacije rezervi vrši testiranje proizvodnje.

(2) Testiranje proizvodnje, u smislu stava 1 ovog člana, je vađenje ugljovodonika iz ležišta radi provjere proizvodnih karakteristika ležišta ili testiranje koncepta razvoja ili proizvodnje ugljovodonika.

(3) Testiranje proizvodnje traje najduže šest mjeseci, a ako nastupe okolnosti koje nijesu mogle biti predviđene period testiranja proizvodnje može se produžiti za još šest mjeseci.

(4) Koncesionar je dužan da radi testiranja proizvodnje, odnosno produženja testiranja proizvodnje podnese zahtjev organu uprave za odobravanje testiranja, odnosno produženja testiranja proizvodnje“.

Član 13

Poslije člana 39 dodaje se novi član koji glasi:

„Odobrenje proizvodnje Član 39a

- (1) Koncesionar ne smije da vrši proizvodnju ugljovodonika bez prethodno pribavljenog odobrenja organa uprave.
- (2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana koncesionar podnosi najkasnije 45 dana prije planiranog početka proizvodnje, odnosno isteka važećeg odobrenja za proizvodnju.
- (3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od godinu dana.
- (4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, organ uprave može da odredi i drugi period u zavisnosti od od veličine ležišta, vrste ugljovodonika, stope proizvodnje ili drugih faktora od značaja za optimalnu proizvodnju ugljovodonika.
- (5) Koncesionar je dužan da o proizvodnji izvještava organ uprave.
- (6) Sadržinu, način i rokove za podnošenje izvještaja, zahtjeva i odobrenja iz st. 1 i 5 ovog člana i člana 34a ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Član 14

U članu 42 stav 2 riječi: „koncesiji za proizvodnju” zamjenjuju se riječima: „pristupu upstream postrojenjima”.

U stavu 5 tačka na kraju briše se i dodaju riječi: „ a može naložiti i povećanje kapaciteta postrojenja i upstream cjevovodne mreže.“

Član 15

U članu 47 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2)Koncesionar ne smije na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju da vrši istraživanje i proizvodnju drugih prirodnih resursa koji se ne smatraju ugljovodonicima u smislu ovog zakona.“

Član 16

Poslije člana 49 dodaje se novi član koji glasi:

„Račun za deinstalaciju postrojenja

Član 49a

(1) Koncesionar je dužan da godišnje uplaćuje sredstva na poseban račun za deinstalaciju postrojenja, počev od dana početka proizvodnje ugljovodonika.

(2) Sredstva iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti isključivo za deinstalaciju postrojenja.

(3) Način obračuna i plaćanja sredstava iz stava 1 ovog člana uređuje se propisom Vlade. “

Član 17

U članu 50 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“(2) Koncesionar odgovara za štetu koju pričini tokom sprovođenja plana prestanka aktivnosti proizvodnje ili deinstalacije postrojenja.”

Član 18

U članu 51 stav 3 poslije riječi „operatora“ dodaju se riječi: „operatora upstream cjevovodne mreže“.

Član 19

U članu 56 stav 1 poslije riječi „gasa“ dodaju se riječi: „u mjestu ekstrakcije koje je utvrđeno programom razvoja i proizvodnje ugljovodonika.“

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„ (2) Svi troškovi nastali tokom obavljanja upstream aktivnosti padaju na teret koncesionara srazmjerno njegovom udjelu u ugovoru o koncesiji za proizvodnju.“

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 20

U članu 61 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“(4) Koncesionar je dužan da pritisak ležišta, sagorijevanje i ispuštanje ugljovodonika kao i korišćenje ugljovodonika kao gorivo ili u druge svrhe u toku proizvodnje ili transporta, kontroliše i evidentira radi smanjenja otpada, zaštite životne sredine i održavanja *upstream* operacija energetski efikasnim. “

Član 21

U članu 64 poslije stava 1 dodaje se novi član koji glasi:

„(2) Ministarstvo je dužno da obavijesti koncesionara o namjeri, odnosno razlozima za raskid ugovora iz stava 1 ovog člana najmanje 90 dana unaprijed.“

Član 22

U članu 66 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Koncesionar, operator, vlasnik postrojenja ili operator upstream cjevovodne mreže dužan je da u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora o koncesiji za proizvodnju osnuje privredno društvo ili dio stranog društva u Crnoj Gori radi

upravljanja operacijama sa ugljovodonicima na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju zaključenog u skladu sa ovim zakonom. “

Član 23

U članu 67 stav 3 riječi: „vlasnik ili operator postrojenja ili” zamjenjuju se riječima: „operator, vlasnik postrojenja ili operator”.

Član 24

U članu 69 tačka na kraju stava 1 briše se i dodaju riječi: „uz pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove finansija u vezi uticaja tog prenosa u odnosu na poresku sposobnost drugog lica.”

Član 25

U članu 71 poslije tačke 2 dodaju se tri nove tačke koje glase:

„2a) da li se operacije bušenja obavljaju u skladu sa planom i programom bušenja;

2b) da li koncesionar vrši testiranje proizvodnje u skladu sa odobrenjem organa uprave;

2c) da li koncesionar proizvodnju ugljovodonika vrši u skladu sa odobrenjem organa uprave”.

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

„3a) da li se organ uprave obavještava o aktivnostima koje se obavljaju tokom operacija bušenja.”

Poslije tačke 9 dodaje se nova tačka koja glasi:

„10) da li se poštuje zabrana istraživanja i proizvodnje drugih prirodnih resursa koji se ne smatraju ugljovodonicima.”

Član 26

Član 72 mijenja se i glasi:

„ (1) Novčanom kaznom od 5.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) izvodi bušenja pojedinačne bušotine ili promjene pravca bušotina dubljih od 50 metara bez odobrenja organa uprave ili o aktivnostima bušenja ne obavještava organ uprave i ne dostavlja uzorke (član 27a st. 2 i 5)

- 2) u roku od šest mjeseci od završetka faze istraživanja organu uprave ne dostavi elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja (član 28 stav 2);
- 3) bez odlaganja a najkasnije u roku od 15 dana od dana otkrića ne obavijesti organ uprave u pisanoj formi o lokaciji i prirodi otkrića i ne dostavi podatke kojima raspolaže (član 31 stav 1);
- 4) u roku od osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi ne obavijesti organ uprave i ne dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika, o namjerama za početak proizvodnje, kao i detaljan opis podataka, istraživanja i evaluacija na osnovu kojih je utvrđena komercijalnost (član 33 stav 1);
- 5) u roku od osam dana od dana utvrđivanja nekomercijalnosti ležišta o tome ne obavijesti organ uprave i ne dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika, detaljan opis istraživanja i evaluacija na osnovu kojih je izvršena procjena, kao i mjere kojima se proizvodnja ugljovodonika može učiniti komercijalnom (član 33 stav 2);
- 6) ne podnese zahtjev organu uprave za odobrenje testiranja proizvodnje odnosno produženje testiranja proizvodnje (član 34a stav 4);
- 7) proizvodnju ugljovodonika vrši bez odobrenja organa uprave (član 39a stav 1).
- 8) ne preduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanje ugljovodonika ili pritiska tokom bušenja, proizvodnje, transporta ili skladištenja (član 47 stav 1 tačka 1);
- 9) ne preduzme mjere neophodne za sprječavanje štetnog prodiranja vode u ugljovodonične slojeve za vrijeme trajanja operacija bušenja (član 47 stav 1 tačka 2);
- 10) ne locira, zaštiti i sačuva sve otkrivene resurse pijaće vode za dalje korišćenje (član 47 stav 1 tačka 3);
- 11) ne preduzme neophodne preventivne mjere kao i ne ukloni sve nedostatke na opremi i postrojenjima koji mogu da ugroze život i zdravlje lica, prouzrokuju oštećenje ili gubitak imovine ili da prouzrokuju zagađenje ili druge štete po životnu sredinu (član 47 stav 1 tačka 4);
- 12) u roku utvrđenom u ugovoru o koncesiji ne ukloni postrojenja koje je koristio tokom perioda istraživanja, ukoliko nijesu neophodna za dalju fazu razvoja i ne konzervira bušotine i dovede cjelokupan istražni prostor u stanje prije početka istražnih aktivnosti (član 48 tač. 1 i 2);
- 13) nakon završetka faze proizvodnje ne konzervira sve proizvodne bušotine i izoluje sve poznate vodonosne slojeve ili ne deinstalira i ukloni sva postrojenja ili ne dovede cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvoja i proizvodnje (član 49 stav 5 tač. 1, 2 i 3);
- 14) godišnje ne uplaćuje sredstva na poseban račun za deinstalaciju postrojenja od dana početka proizvodnje ugljovodonika (član 49a stav 1);
- 15) ne dostavi organu uprave dokaz o osiguranju (član 51 stav 1);
- 16) ne obezbijedi obuku domaćeg kadra iz institucija koje se finansiraju iz sredstava javnih prihoda (član 54 stav 1);

17) ne dostavi organu uprave svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tokom istraživanja i proizvodnje (član 57 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 1.000 eura.”

Član 27

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 28

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 42 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje (“Službeni list CG”, broj 40/11)

Član 29

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".